

بسمه تعالی

**کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، موسسات و شرکت های دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای مسلح و استانداری ها**

به منظور اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی و با عنایت به بند (۳) ماده (۲) آئین نامه داخلی شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی مصوب اولین جلسه شورای عالی، بدینوسیله «شیوه نامه تدوین استانداردهای آموزشی، ارزشیابی و شایستگی حرف براساس آخرین نسخه استانداردهای ملی و بین المللی طبقه بندی حرف و مشاغل» مصوب جلسه پنجم شورای عالی، به شرح ذیل جهت اجرا ابلاغ می گردد.

شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی در جلسه پنجم مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۸ در اجرای بند ۴ ماده ۴ قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی مصوب ۱۳۹۶/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی و به پیشنهاد کارگروه صلاحیت حرفه ای موضوع بند ب ماده ۶ آئین نامه اجرائی قانون مذکور با هدف ایجاد یکپارچگی، وحدت رویه و هماهنگی در تدوین برنامه های درسی نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی شیوه نامه تدوین استانداردهای آموزشی، ارزشیابی و شایستگی حرف براساس آخرین نسخه استانداردهای ملی و بین المللی طبقه بندی حرف و مشاغل را به شرح ذیل تصویب نمود.

ماده ۱- تعاریف و اصلاحات

- قانون: قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی
- شورای عالی: شورای عالی نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی موضوع بند (۴) ماده ۲ قانون
- دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی موضوع تبصره ۲ ماده ۶ قانون
- حرفه: از مجموعه ای مشاغل که شباهت معقولی از نظر کارها، دانش، مهارت و نگرش های مورد نیاز داشته و از چند شغل همگن که در یک گروه بزرگ دسته بندی و در مبانی و اصول مشترک می باشند، تشکیل شده است.
- وظایف: مجموعه کارکردهای اصلی است که شاغل برای انجام یک خدمت و یا تولید کالا انجام می دهد. وظایف تشکیل دهنده هر حرفه در جداول تحلیل حرفه مشخص میشوند.
- کارها (تکالیف کاری): فعالیت هایی که برای انجام هر یک از وظایف در یک شغل وجود دارد و دارای ابتدا و انتها و شامل مراحل منطقی است. کارهای هر وظیفه در جداول تکالیف کار مشخص میشوند.
- استاندارد آموزش حرفه: براساس استانداردهای شایستگی حرفه و ارزشیابی، توسط ارائه دهندگان آموزش های فنی و حرفه ای تهیه می گردد و در آن برنامه، اهداف دروس، محتوی، روش های تدریس و تجهیزات آموزشی در اولویت قرار دارد.

- استاندارد ارزشیابی حرفه: شامل تحلیل عملکرد از دیدگاه های شرایط اجرای ارزشیابی، نوع، شاخص های قضاوت شایستگی (معیار عملکرد)، ابزارهای ارزشیابی، آزمونگر، تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی میباشد.
- استاندارد شایستگی حرفه: مجموعه اثبات شده از دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز برای انجام یک تکلیف کاری است که در سطح ملی و براساس استاندارد طبقه بندی مشاغل و حرفه ها و همچنین چهارچوب صلاحیت ملی طراحی می گردد. این استانداردها باید مورد توافق ذینفعان قرارگیرند
- کد استاندارد: مجموعه ای از اعداد برگرفته از سند ملی و بین المللی طبقه بندی مشاغل و شناسه های قراردادی است که به منظور شناسایی هر استاندارد، به آن تخصیص داده میشود.
- صلاحیت حرفه ای: مجموعه ای از شایستگی هایی است که افراد می توانند در یک نظام آموزشی و تجربی (رسمی / غیر رسمی / سازمان نیافته) آن را کسب نمایند و قابلیت به دست آمده را برای انجام تکالیف کاری در شرایط واقعی کار به نمایش بگذارند.
- چهارچوب صلاحیت حرفه ای ملی: موضوع ماده ۷ قانون (چهارچوب مصوب هیات وزیران) است که بر اساس شاخص های توافق شده، صلاحیت ها، مدارک و گواهینامه ها را در سطوح و انواع مختلف به صورتی منسجم به هم ارتباط می دهد. همچنین مهارت و تجربه نیز در کنار دانش ارزشیابی می شوند. در این چهارچوب زمان و مکان یادگیری ارزش نسبتاً کمتری دارد.
- ماده ۲ -** در اجرای قسمت ۶ بند ب ماده ۸ آئین نامه اجرائی، کمیته های تخصصی تجزیه و تحلیل حرفه ها و مشاغل و تدوین استانداردهای آموزشی، ارزشیابی و شایستگی حرفه ها و مشاغل، براساس استانداردهای ملی و بینالمللی طبقه بندی حرفه ها و مشاغل تحت نظارت کارگروه صلاحیت حرفه ای دبیرخانه، در دستگاه های داوطلب موضوعه قانون به صورت اختصاصی و یا اشتراکی به شرح ذیل ایجاد می گردند.
- الف - کمیته تجزیه و تحلیل حرفه ها و مشاغل**
 ۱. ترکیب اعضاء کمیته تجزیه و تحلیل حرفه ها و مشاغل به شرح زیر تعیین می شود:
 - شاغل خبره در حرفه مورد نظر به تشخیص نهاد مرتبط، حداقل ۴ نفر
 - نماینده اتحادیه، صنف یا تشکل حرفه ای مرتبط، ۲ نفر (در صورت وجود)
 - نماینده نهاد متولی حرفه (که دارای نقش سیاستگذاری، تنظیم گری و هدایت در زمینه حرفه مورد نظر می باشد)، ۱ نفر
 - کارشناس نظام جامع اطلاعات بازار کار یا نماینده کانون انجمن های صنفی کارفرمایی کاریبایی ها، ۱ نفر
 - کارشناس تجزیه و تحلیل مشاغل، ۱ نفر
 ۲. وظائف کمیته تجزیه و تحلیل حرفه ها و مشاغل به شرح زیر خواهد بود:
 - شناسایی و تعریف حرفه
 - شناسایی و تعریف شغل
 - تهیه فهرست وظیفه های تشکیل دهنده شغل
 - تهیه فهرست کارهای تشکیل دهنده هر وظیفه
 - طراحی مسیر توسعه حرفه ای

ب - کمیته تدوین استاندارد های ارزشیابی و شایستگی های حرفه ها و مشاغل

۱. ترکیب اعضای کمیته تدوین استاندارد های ارزشیابی و شایستگی های حرفه ها و مشاغل به شرح زیر تعیین می گردد.

. شاغل خبره در حرفه مورد نظر به تشخیص نهاد مرتبط، حداقل ۴ نفر (دو نفر از کارگروه بند الف ماده ۲)

. نماینده اتحادیه، صنف یا تشکل های حرفه ای مرتبط، ۲ نفر (در صورت وجود)

. نماینده نهاد متولی حرفه (که دارای نقش سیاستگذاری، تنظیم گری و هدایت در زمینه حرفه مورد نظر می باشد)، ۱ نفر

. مربی، مدرس، معلم، هنرآموز و... مرتبط، ۲ نفر

. کارشناس برنامه ریزی درسی آموزش های مهارتی، ۱ نفر

. کارشناس مطلع موضوعی مدعو دستگاه، ۱ نفر

۲. وظائف کمیته تدوین استاندارد های ارزشیابی و شایستگی های حرفه ها و مشاغل به شرح زیر خواهد بود

. تعیین عناوین و سطح بندی شایستگی ها

. تدوین استاندارد شغل و شایستگی

. تدوین استاندارد ارزشیابی

. کد گذاری استانداردها براساس آخرین طبقه بندی ملی و بین المللی حرف و مشاغل

ماده ۳ - استاندارد آموزش، براساس استانداردهای شایستگی حرفه و ارزشیابی، توسط ارائه دهندگان آموزش های فنی و حرفه ای تهیه می گردد.

ماده ۴ - دستگاه های موضوع قانون می توانند با ارائه درخواست کتبی آمادگی خود را برای مشارکت در تدوین استانداردهای ارزشیابی و شایستگی حرف و مشاغل براساس استانداردهای ملی و بین المللی طبقه بندی حرفه ها و مشاغل به دبیرخانه شورای عالی اعلام نمایند.

ماده ۵ - به استناد ماده ۷ قانون، تدوین استاندارد ارزشیابی و شایستگی حرفه، تعیین مسیر توسعه حرفه ای، تعیین عناوین شایستگی ها و سطح بندی استانداردها، مبتنی بر چهارچوب صلاحیت حرفه ای ملی ایران صورت می پذیرد.

ماده ۶ - دستگاه های موضوع قانون موظفند استانداردهای تدوین شده توسط کمیته موضوع ماده ۲ این شیوه نامه را به دبیرخانه اعلام کنند تا پس از بررسی و تائید کارگروه تخصصی صلاحیت حرفه ای جهت تصویب به شورای عالی ارسال شود.

ماده ۷ - استانداردهای تصویب شده در شورای عالی، توسط دبیرخانه این شورا با ذکر نام دستگاه تدوین کننده استاندارد، منتشر شده و پس از اعتبار سنجی در بازه زمانی ۶ ماهه، جهت اجرا، ابلاغ و برای دستگاه های مجری آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی موضوع بند (۷) ماده ۲ قانون، لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۸ - دستگاه های موضوع بند ۷ ماده ۲ قانون موظفند برنامه های آموزشی و درسی خود را بر اساس استانداردهای موضوع ماده ۷ این شیوه نامه اصلاح نمایند .

ماده ۹ - دبیرخانه موظف است به منظور ایجاد وحدت رویه نسبت به برگزاری کارگاه های آموزشی فرایندهای اجرائی موضوع ماده ۲ این شیوه نامه برای دستگاه های متقاضی اقدام و راهنماها و ضوابط لازم برای تدوین استانداردهای شغل، شایستگی و ارزشیابی را با همکاری دستگاه های موضوع قانون تهیه نماید.

ماده ۱۰ - دبیرخانه موظف است با جمع آوری داده های میدانی از طریق دستگاه های مسئول اشتغال، عناوین حرف فاقد استاندارد را احصاء، اولویت بندی و منتشر نماید.

ماده ۱۱ - دبیرخانه موظف است به منظور اجتناب از موازی کاری، درخواست های تدوین استاندارد دستگاه های موضوعه قانون را دریافت و پس از بررسی و مشورت با دستگاه های ذیربط، نتیجه را به کارگروه صلاحیت حرفه ای و دستگاه متقاضی اعلام نماید.

تبصره: در صورت عدم وصول درخواست تدوین استاندارد درحرفه های اولویت دار، دبیرخانه راسا تدوین استانداردهای لازم را به یکی از دستگاه های ذیصلاح موضوع قانون، محول خواهد نمود.

ماده ۱۲ - اعتبارات لازم برای تشکیل کمیته های تخصصی موضوع ماده ۲ این شیوه نامه، پس از تایید کارگروه صلاحیت حرفه ای به استناد ماده ۱۰ قانون از محل اعتبارات دستگاه های ذیربط مجری تامین می شود.

ماده ۱۳ - مسئولیت نظارت بر حسن اجرای مفاد این شیوه نامه بر عهده دبیرخانه می باشد.

این شیوه نامه در (۱۳) ماده و (۱) تبصره تدوین و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

دستگاه های موضوع ماده (۵) قانون نظام جامع آموزش و تربیت، فنی، حرفه ای و مهارتی، مکلفند اقدامات انجام شده خود را در راستای اجرای این مصوبه، به طور مستمر به دبیرخانه شورا گزارش نمایند.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

و رئیس شورای عالی آموزش و تربیت فنی حرفه ای و مهارتی

رونوشت:

- دفتر رئیس جمهور محترم

- دبیرخانه شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی